

DRUGI KOLOKVIJUM IZ ELEKTROTEHNIKE

12. jun 2011.

GRUPA 1

1. Na Slici 1 je prikazan poprečni presek dva beskonačno dugačka paralelna provodnika, na rastojanju d , kroz koje protiču struje intenziteta $I_1 = I$ i $I_2 = 2I$ u označenim smerovima. Provodnici se nalaze u vazduhu u istoj ravni.

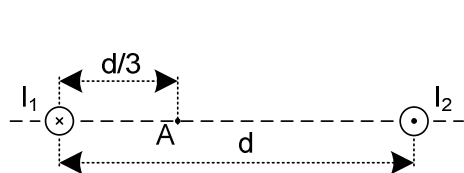
a) Odrediti i nacrtati rezultujući vektor magnetne indukcije u tački **A**. (3 poena)

b) Odrediti i nacrtati vektor podužne sile kojom provodnik sa strujom I_1 deluje na drugi provodnik. (4 poena)

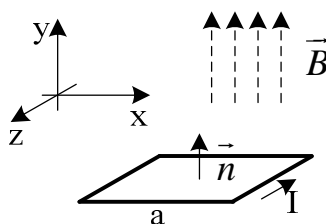
2. Na Slici 2 prikazana je ravna kontura u obliku kvadrata stranice $a = 3\text{ cm}$, postavljena u xz ravni, koja se nalazi u homogenom magnetnom polju vektora magnetne indukcije $\vec{B} = B \cdot \vec{j}$, $B = 500\text{ mT}$. Kroz konturu protiče struja intenziteta $I = 1\text{ A}$. Odrediti:

a) Magnetni fluks kroz konturu. (4 poena)

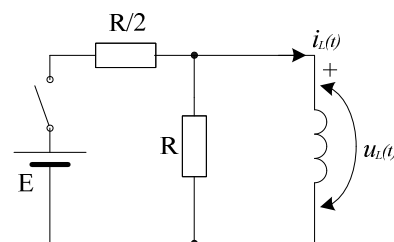
b) Vektor momenta kojim vektor magnetne indukcije deluje na konturu. (4 poena)

Slika 1

Slika 2

Slika 3

3. U kolu na Slici 3 poznate su vrednosti elemenata: $E = 6\text{ V}$, $R = 2\ \Omega$, $L = 4\ \mu\text{H}$. Prekidač je otvoren i u kolu je uspostavljeno stacionarno stanje. U trenutku $t = 0$, prekidač se zatvara. Odrediti izraze za struju i napon kalemata nakon zatvaranja prekidača i nacrtati odgovarajuće vremenske dijagrame. (10 poena)

4. Kroz potrošač nepoznate kompleksne impedanse $\bar{Z}$, koji je priključen na napon trenutne vrednosti $u(t) = 5\sqrt{2} \sin(314t + 30^\circ)\text{ V}$, protiče struja $i(t) = 1 \sin(314t - 15^\circ)\text{ A}$.

a) Odrediti nepoznatu kompleksnu impedansu potrošača. (3 poena)

b) Realizovati impedansu (nacrtati sliku) sa minimalnim brojem elemenata. (3 poena)

c) Nacrtati fazorski dijagram struje i napona na svim korišćenim elementima u kolu. (4 poena)

5. Dva prijemnika vezana su paralelno i priključena na naizmenični napon efektivne vrednosti $U = 220\text{ V}$. Kompleksna impedansa prvog prijemnika iznosi $\bar{Z}_1 = 50 + j50\ \Omega$. Drugi prijemnik ima reaktivnu snagu $Q_2 = -600\text{ var}$ i prividnu snagu $S_2 = 750\text{ VA}$.

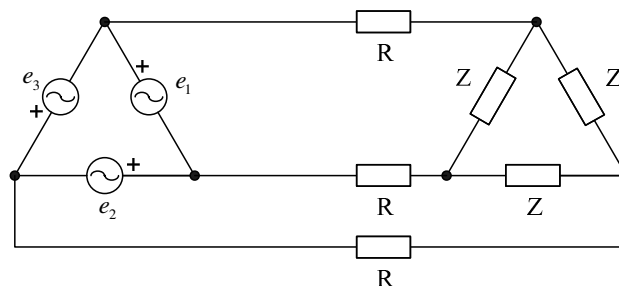
a) Odrediti aktivnu snagu i faktor snage drugog prijemnika. (2 poena)

b) Odrediti efektivne vrednosti struja I_1 i I_2 u prijemnicima. (4 poena)

c) Odrediti ukupnu aktivnu, ukupnu reaktivnu i ukupnu prividnu snagu celokupnog potrošača. (2 poena)

d) Odrediti vrednost struje koju paralelna veza potrošača uzima iz mreže. (2 poena)

6. Na trofazni naponski generator, sa vezom u trougao (Slika 4), efektivne vrednosti ems $E_1 = E_2 = E_3 = 10\text{ V}$, preko provodnika otpornosti $R = 1\ \Omega$, priključen je simetričan trofazni potrošač povezan u trougao. Kompleksna impedansa svake faze potrošača iznosi $\bar{Z} = 3 + j6\ \Omega$. Odrediti: efektivnu vrednost linijske struje, aktivnu, reaktivnu i prividnu snagu generatora. (10 poena)

Slika 4

7. Dat je idealan transformator, prividne snage $S = 25\text{ VA}$, efektivne vrednosti napona na primaru $U_1 = 220\text{ V}$. Broj navojaka primarnog i sekundarnog namotaja iznose $N_1 = 1000$ i $N_2 = 100$. Odrediti efektivnu vrednost napona i struje sekundara. (5 poena)

GRUPA 2

1. Na Slici 1 je prikazan poprečni presek dva beskonačno dugačka paralelna provodnika, na rastojanju d , kroz koje protiču struje intenziteta $I_1 = I$ i $I_2 = 2I$ u označenim smerovima. Provodnici se nalaze u vazduhu u istoj ravni.

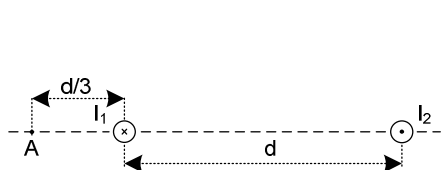
a) Odrediti i nacrtati rezultujući vektor magnetne indukcije u tački A. (3 poena)

b) Odrediti i nacrtati vektor podužne sile kojom provodnik sa strujom I_1 deluje na drugi provodnik. (4 poena)

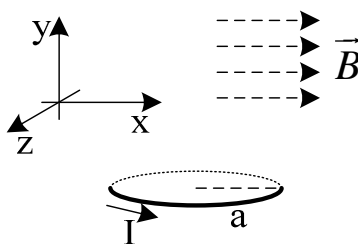
2. Na Slici 2 prikazana je ravna kontura u obliku kruga poluprečnika $a = 3\text{ cm}$, postavljena u xz ravni, koja se nalazi u homogenom magnetnom polju vektora magnetne indukcije $\vec{B} = B \cdot \vec{i}$, $B = 500\text{ mT}$. Kroz konturu protiče struja intenziteta $I = 1\text{ A}$. Odrediti:

a) Magnetni fluks kroz konturu. (4 poena)

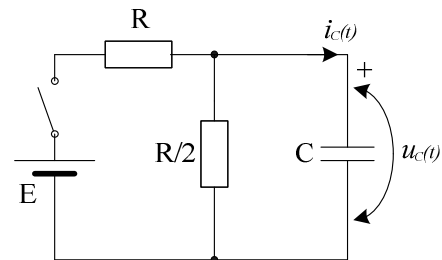
b) Vektor momenta kojim vektor magnetne indukcije deluje na konturu. (4 poena)

Slika 1

Slika 2

Slika 3

3. U kolu na Slici 3 poznate su vrednosti elemenata: $E = 12\text{ V}$, $R = 8\ \Omega$, $C = 3\ \mu\text{F}$. Prekidač je otvoren i u kolu je uspostavljeno stacionarno stanje. U trenutku $t = 0$, prekidač se zatvara. Odrediti izraze za struju i napon kondenzatora nakon zatvaranja prekidača i nacrtati odgovarajuće vremenske dijagrame. (10 poena)

4. Kroz potrošač nepoznate kompleksne impedanse $\bar{Z}$, koji je priključen na napon trenutne vrednosti $u(t) = 8\sin(314t - 75^\circ)\text{ V}$, protiče struja $i(t) = 2\sqrt{2}\sin(314t - 45^\circ)\text{ A}$.

a) Odrediti nepoznatu kompleksnu impedansu potrošača. (3 poena)

b) Realizovati impedansu (nacrtati sliku) sa minimalnim brojem elemenata. (3 poena)

c) Nacrtati fazorski dijagram struje i napona na svim korišćenim elementima u kolu. (4 poena)

5. Dva prijemnika vezana su paralelno i priključena na naizmeničan napon efektivne vrednosti $U = 220\text{ V}$. Prvi prijemnik je pretežno kapacitivan i ima aktivnu otpornost $R_1 = 25\ \Omega$ i faktor snage $\cos\varphi_1 = 0.71$. Drugi prijemnik je pretežno induktivan, aktivne i prividne snage $P_2 = 600\text{ W}$ i $S_2 = 750\text{ VA}$.

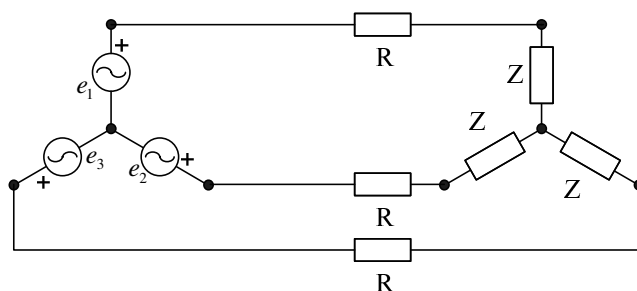
a) Odrediti kompleksnu impedansu prvog prijemnika. (2 poena)

b) Odrediti efektivne vrednosti struja I_1 i I_2 u prijemnicima. (4 poena)

c) Odrediti ukupnu aktivnu, ukupnu reaktivnu i ukupnu prividnu snagu celokupnog potrošača. (2 poena)

d) Odrediti vrednost struje koju paralelna veza potrošača uzima iz mreže. (2 poena)

6. Na trofazni naponski generator, sa vezom u zvezdu (Slika 4), efektivne vrednosti ems $E_1 = E_2 = E_3 = 10\text{ V}$, preko provodnika otpornosti $R = 1\ \Omega$ priključen je simetričan trofazni potrošač povezan u zvezdu. Kompleksna impedansa svake faze potrošača iznosi $\bar{Z} = 2 + j4\ \Omega$. Odrediti: efektivnu vrednost linijske struje, aktivnu, reaktivnu i prividnu snagu generatora. (10 poena)

Slika 4

7. Dat je idealan transformator, prividne snage $S = 25\text{ VA}$, efektivne vrednosti struje sekundara $I_2 = 200\text{ mA}$. Broj navojaka primarnog i sekundarnog namotaja iznose $N_1 = 100$ i $N_2 = 1000$. Odrediti efektivnu vrednost napona i struje primara. (5 poena)

GRUPA 3

1. Na Slici 1 je prikazan poprečni presek dva beskonačno dugačka paralelna provodnika, na rastojanju d , kroz koje protiču struje intenziteta $I_1 = I$ i $I_2 = 2I$ u označenim smerovima. Provodnici se nalaze u vazduhu u istoj ravni.

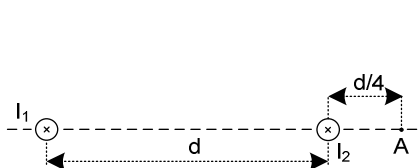
a) Odrediti i nacrtati rezultujući vektor magnetne indukcije u tački A. (3 poena)

b) Odrediti i nacrtati vektor podužne sile kojom provodnik sa strujom I_1 deluje na drugi provodnik. (4 poena)

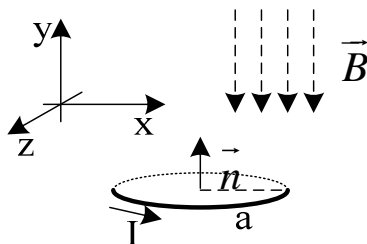
2. Na Slici 2 prikazana je ravna kontura u obliku kruga poluprečnika $a = 3\text{ cm}$, postavljena u xz ravni, koja se nalazi u homogenom magnetnom polju vektora magnetne indukcije $\vec{B} = -B \cdot \vec{j}$, $B = 500\text{ mT}$. Kroz konturu protiče struja intenziteta $I = 1\text{ A}$. Odrediti:

a) Magnetni fluks kroz konturu. (4 poena)

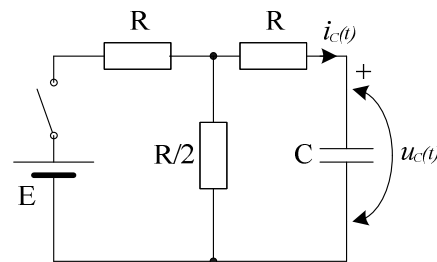
b) Vektor momenta kojim vektor magnetne indukcije deluje na konturu. (4 poena)

Slika 1

Slika 2

Slika 3

3. U kolu na Slici 3, poznate su vrednosti elemenata: $E = 6\text{ V}$, $R = 2\Omega$, $C = 20\text{ nF}$. Prekidač je zatvoren i u kolu je uspostavljeno stacionarno stanje. U trenutku $t = 0$, prekidač se otvara. Odrediti izraze za struju i napon kondenzatora nakon otvaranja prekidača i nacrtati odgovarajuće vremenske dijagrame. (10 poena)

4. Kroz potrošač nepoznate kompleksne impedanse $\bar{Z}$, koji je priključen na napon trenutne vrednosti $u(t) = 8\sin(314t + 45^\circ)\text{ V}$, protiče struja $i(t) = 4\sqrt{2}\sin(314t + 105^\circ)\text{ A}$.

a) Odrediti nepoznatu kompleksnu impedansu potrošača. (3 poena)

b) Realizovati impedansu (nacrtati sliku) sa minimalnim brojem elemenata. (3 poena)

c) Nacrtati fazorski dijagram struje i napona na svim korišćenim elementima u kolu. (4 poena)

5. Dva prijemnika vezana su paralelno i priključena na naizmeničan napon efektivne vrednosti $U = 220\text{ V}$. Prvi prijemnik je pretežno kapacitivan i ima aktivnu otpornost $R_1 = 15\Omega$ i faktor snage $\cos\phi_1 = 0.75$. Aktivna i reaktivna snaga drugog prijemnika iznose $P_2 = 600\text{ W}$ i $Q_2 = -300\text{ var}$.

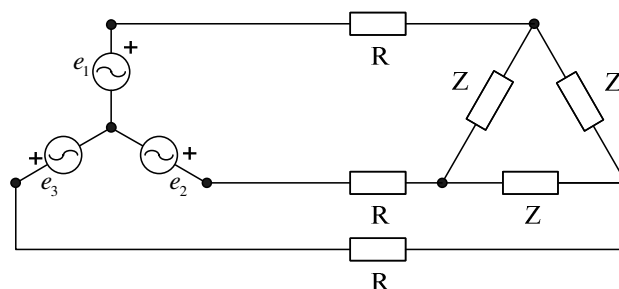
a) Odrediti kompleksnu impedansu prvog prijemnika. (2 poena)

b) Odrediti efektivne vrednosti struja I_1 i I_2 u prijemnicima. (4 poena)

c) Odrediti ukupnu aktivnu, ukupnu reaktivnu i ukupnu prividnu snagu celokupnog potrošača. (2 poena)

d) Odrediti vrednost struje koju paralelna veza potrošača uzima iz mreže. (2 poena)

6. Na trofazni naponski generator, sa vezom u zvezdu (Slika 4), efektivne vrednosti ems $E_1 = E_2 = E_3 = 50\text{ V}$, preko provodnika otpornosti $R = 1\Omega$ priključen je simetričan trofazni potrošač povezan u trougao. Kompleksna impedansa svake faze potrošača iznosi $\bar{Z} = 3 + j6\Omega$. Odrediti: efektivnu vrednost linijske struje, aktivnu, reaktivnu i prividnu snagu generatora. (10 poena)

Slika 4

7. Dat je idealan transformator, prividne snage $S = 25\text{ VA}$, efektivne vrednosti struje primara $I_1 = 200\text{ mA}$. Broj navojaka primarnog i sekundarnog namotaja iznose $N_1 = 1000$ i $N_2 = 100$. Odrediti efektivnu vrednost napona i struje sekundara. (5 poena)

GRUPA 4

1. Na Slici 1 je prikazan poprečni presek dva beskonačno dugačka paralelna provodnika, na rastojanju d , kroz koje protiču struje intenziteta $I_1 = I$ i $I_2 = 2I$ u označenim smerovima. Provodnici se nalaze u vazduhu u istoj ravni.

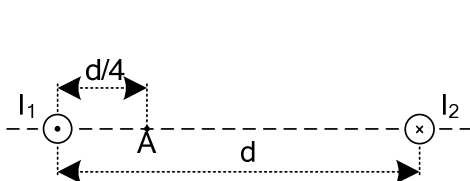
a) Odrediti i nacrtati rezultujući vektor magnetne indukcije u tački A. (3 poena)

b) Odrediti i nacrtati vektor podužne sile kojom provodnik sa strujom I_1 deluje na drugi provodnik. (4 poena)

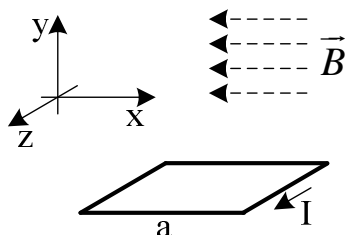
2. Na Slici 2 prikazana je ravna kontura u obliku kvadrata stranice $a = 3\text{cm}$, postavljena u xz ravni, koja se nalazi u homogenom magnetnom polju vektora magnetne indukcije $\vec{B} = -B \cdot \vec{i}$, $B = 500\text{mT}$. Kroz konturu protiče struja intenziteta $I = 1\text{A}$. Odrediti:

a) Magnetni fluks kroz konturu. (4 poena)

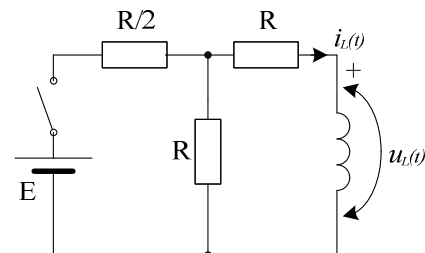
b) Vektor momenta kojim vektor magnetne indukcije deluje na konturu. (4 poena)

Slika 1

Slika 2

Slika 3

3. U kolu na Slici 3, poznate su vrednosti elemenata: $E = 24\text{V}$, $R = 4\Omega$, $L = 16\text{mH}$. Prekidač je zatvoren i u kolu je uspostavljeno stacionarno stanje. U trenutku $t = 0$, prekidač se otvara. Odrediti izraze za struju i napon kabela nakon otvaranja prekidača i nacrtati odgovarajuće vremenske dijagrame. (10 poena)

4. Kroz potrošač nepoznate kompleksne impedanse $\bar{Z}$, koji je priključen na napon trenutne vrednosti $u(t) = 6\sqrt{2} \sin(314t + 60^\circ)\text{V}$, protiče struja $i(t) = 2\sqrt{2} \sin(314t + 15^\circ)\text{A}$.

a) Odrediti nepoznatu kompleksnu impedansu potrošača. (3 poena)

b) Realizovati impedansu (nacrtati sliku) sa minimalnim brojem elemenata. (3 poena)

c) Nacrtati fazorski dijagram struje i napona na svim korišćenim elementima u kolu. (4 poena)

5. Dva prijemnika vezana su paralelno i priključena na naizmenični napon efektivne vrednosti $U = 220\text{V}$. Kompleksna impedansa prvog prijemnika iznosi $\bar{Z}_1 = 10 - j10\Omega$. Drugi prijemnik je pretežno induktivan, faktora snage $\cos\varphi_2 = 0.5$ i prividne snage $S_2 = 3\text{kVA}$.

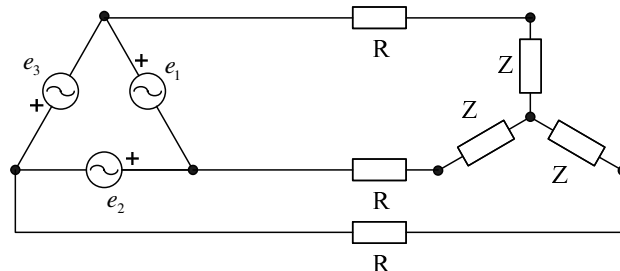
a) Odrediti aktivnu i reaktivnu snagu drugog prijemnika. (2 poena)

b) Odrediti efektivne vrednosti struja I_1 i I_2 u prijemnicima. (4 poena)

c) Odrediti ukupnu aktivnu, ukupnu reaktivnu i ukupnu prividnu snagu celokupnog potrošača. (2 poena)

d) Odrediti efektivnu vrednost struje koju paralelna veza potrošača uzima iz mreže. (2 poena)

6. Na trofazni naponski generator, sa vezom u trougao (Slika 4), efektivne vrednosti ems $E_1 = E_2 = E_3 = 10\text{V}$, preko provodnika otpornosti $R = 1\Omega$ priključen je simetričan trofazni potrošač povezan u zvezdu. Kompleksna impedansa svake faze potrošača iznosi $\bar{Z} = 2 + j4\Omega$. Odrediti: efektivnu vrednost linijske struje, aktivnu, reaktivnu i prividnu snagu generatora. (10 poena)

Slika 4

7. Dat je idealan transformator, prividne snage $S = 25\text{VA}$, efektivne vrednosti napona na sekundaru $U_2 = 25\text{V}$. Broj navojaka primarnog i sekundarnog namotaja iznose $N_1 = 1000$ i $N_2 = 200$. Odrediti efektivnu vrednost napona i struje primara. (5 poena)